

Огляд поточного стану сфери освіти і науки України в умовах російської агресії (за 16-26 березня 2022)

Загальна інформація

За даними ЮНІСЕФ місяць війни в Україні призвів до переміщення 4,3 мільйонів дітей – більше половини від 7,5 мільйонів дитячого населення країни. З них понад 1,8 мільйона дітей переїхали в сусідні країни як біженці, і 2,5 мільйона дітей є внутрішньо переміщеними в інші регіони України.

За даними Офісу генерального прокурора України станом на 26.03.2022 з початку війни загинуло 139 дітей, 205 поранено.

Станом на 26 березня 2022 року внаслідок обстрілів та бомбардувань пошкоджено 733 заклади освіти, 74 з них повністю зруйновано.

З метою формування потужної міжнародної коаліції та залучення широкого кола партнерів та друзів України до захисту та відновлення української освіти та науки в умовах російської агресії 15 березня 2022 року відбулося надзвичайне засідання Секторальної робочої групи “Освіта і наука”. Всі матеріали розміщено [в окремому розділі](#) на офіційному сайті МОН.

Дошкільна та шкільна освіта, інклюзія

Поточна ситуація станом на 16-26 березня 2022

Дошкільна освіта. Станом на 26.03.2022 р. зруйновано 7 закладів дошкільної освіти, пошкоджено - 239 закладів. Надають освітні послуги дистанційно - 954 заклади; приймають дітей - 164 заклади, працюють із застосуванням змішаної форми освіти - 16 закладів.

Приміщення закладів дошкільної освіти Вінницької, Волинської, Закарпатської, Львівської, Полтавської, Тернопільської, Хмельницької, Чернівецької та Черкаської областей використовуються для прихистку внутрішньо переміщених осіб та виконання інших завдань військово-цивільних адміністрацій.

Шкільна освіта.

Станом на 26.03.2022 р. зруйновано 58 закладів загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої освіти; пошкоджено - 338 закладів.

За оперативною інформацією департаментів освіти обласних військових адміністрацій 10 500 закладів загальної середньої освіти працюють у дистанційному форматі, 40 закладів загальної середньої освіти - із застосуванням змішаної форми освіти. У понад 500 ЗЗСО тривають канікули, і у понад 2400 школах, де безпекова ситуація залишається напруженою, освітній процес призупинено.

Станом на 21 березня навчання розпочали близько 3 млн учнів. Внутрішньо переміщені діти мають можливість долучитися до навчання у закладах загальної середньої освіти за місцем свого тимчасового перебування. За тиждень 21-25 березня кількість тимчасово внутрішньо переміщених дітей, які долучилися до навчання з інших областей зросла і сягає майже 51 000 учнів. Більшість з них - на Львівщині (близько 11 тис.).

З відновленням освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти використовуються різні форми навчання, зокрема дистанційне, в тому числі для дітей, які перебувають за кордоном разом із батьками.

14 березня відбувся запуск [Всеукраїнського розкладу онлайн](#), а 21 березня за підтримки наших партнерів Освіторія та ЮНІСЕФ Україна розпочалися трансляції наживо за Всеукраїнським розкладом. Основною метою є підтримка дітей та забезпечення їх зв'язку з вчителями та однолітками.

Шкільні вчителі продовжують отримувати заробітну плату незалежно від того чи вони працюють чи

ні, переїхали чи ні, а також місця їх тимчасового перебування. Примітка: зарплати вчителів сплачуються з Державного бюджету України.

2

Постійно здійснюється моніторинг стану виплати заробітної плати педагогічним працівникам та консультації представників ОДА та територіальних громад щодо фінансування за освітньою субвенцією оплати праці педагогічних працівників у воєнний час. Вирішується з ДКСУ і Мінфіном питання щодо можливості організації оплати праці в найкритичніших територіальних громадах.

Партнери та друзі України продовжують підтримувати нашу країну, накладаючи суворі обмеження на державу-агресора, надаючи Україні допомогу та підтримку. Наприклад ОЕСР виключила росію з числі учасників міжнародних освітніх оцінювань та досліджень PISA, TALIS, PIAAC

Інклюзивне навчання. За оперативною інформацією в безпечних для життя областях відновили роботу 134 спеціальні заклади освіти, у яких навчаються 12 888 учнів з особливими освітніми потребами (ООП), діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

726 дітей дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування евакуйовано, до Польщі; 65 - до Італії; 92 – до Австрії. 671 дитину евакуйовано з Донецької, Житомирської, Київської та Луганської областей до закладів освіти Волинської області (156 осіб) та м. Львова 515 із числа, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей з (ООП).

У зв'язку з воєнними діями призупинено освітній процес в спеціальних закладах Донецької, Житомирської, Харківської, Чернігівської областей. Діти переміщені до безпечних регіонів.

Що зроблено МОН:

Звільнено від проходження державної підсумкової атестації здобувачів освіти, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році (Верховною Радою України 24.03.2022 прийнято Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України в сфері освіти").

Також наказом МОН від 28.02.2022 р. №232, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 3 березня 2022 року за № 283/37619, **звільнено у 2021/2022 навчальному році від проходження державної підсумкової атестації випускників початкової і базової середньої освіти. Надано психологічну підтримку здобувачам освіти, зокрема:**

підготовлено серію інформаційних матеріалів «Психологічна турбота від Світлани Ройз». Створено відеоінструкції та інфографіки, які містять рекомендації та практичні поради, створено окрему сторінку на офіційному сайті (<http://bit.ly/35GFkJ6>) МОН та на Youtube-каналі (<http://bit.ly/3ss7QXA>) МОН;

запущено щоденні онлайн зустрічі з 13:00 до 20:00 з сертифікованими психологами Асоціації інноваційної та цифрової освіти <https://facebook.com/eduhub.in.ua/>;

для дітей і батьків створено сервіс кризової психологічної допомоги «Ми поруч» (<https://t.me/UAmonogram/2635>);

підготовлено прості поради про пакування «антитривожної» валізки для малечі у бомбосховищі (<https://t.me/UAmonogram/2651>).

Організовано онлайн тренінг ізраїльських фахівців «Методи реагування під час надзвичайних ситуацій і катастроф для фахівців із надання екстреної допомоги» для українських медиків та педагогів, який відбувся 19 березня 2022 року.

Організовано дистанційне навчання, зокрема:

запущено дистанційний садочок в Освітньому хабі Києва <https://eduhub.in.ua/courses/dityachiy-sadok-online>;

для сімей з дітьми, що перебувають у бомбосховищах, щоденно начитуються аудіоказки в Телеграм каналі «Павлуша і Ява»;

ЮНІСЕФ за підтримки Міністерства освіти і науки України запустив дитячий садок НУМО у форматі розвиваючих відео для дошкільнят;

підготовлено добірку простих ігор для малечі, які перебувають у бомбосховищі (<https://t.me/UAmonogram/2630>);

запропоновано онлайн платформу Ms.Leader з методичними матеріалами для раннього розвитку дитини (<https://mr-leader.com/ua/programa-mrleader/>);

підготовлено та оприлюднено підбірку корисних матеріалів для педагогів і батьків дітей дошкільного віку “Сучасне дошкілля під крилами захисту”, які опинилися в складних життєвих обставинах внаслідок збройної агресії російської федерації та оголошення в Україні воєнного стану

3

<https://bit.ly/3JHbqDj>;

працює Телеграм-канал «Підтримай дитину (<https://t.me/pidtrumaidutuny>)» для підтримки дітей у складні часи легкими вправами, які можна виконувати під час перебування у сховищі чи вдома. Для шкільного навчання діти можуть використовувати для групової чи індивідуальної роботи будь-які онлайн ресурси, в першу чергу Всеукраїнську школу онлайн (<https://lms.e-school.net.ua>, є також мобільний застосунок), де розміщено всі навчальні матеріали для учнів 5-11 класів. На сайті МОН розміщено всеукраїнський розклад (<https://mon.gov.ua/ua/vseukrayinskij-rozklad>), у якому, зокрема, представлено також освітні ресурси для учнів і початкової школи., а також щотижнево розміщується розклад дистанційних занять з [позашкільної освіти](#).

Під час воєнного стану приватні дистанційні школи також надають безкоштовний доступ до навчання. Команда МОН підготувала [перелік шкіл, і організацій](#) та платформ, які можуть допомогти дітям і сім'ям.

Внесено зміни до порядків використання коштів освітньої субвенції та субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (постанова КМУ від 26.03.2022 № 365). Залишки коштів дозволяється використовувати на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб, евакуацію цивільного населення, на оплату транспортних послуг, пально мастильних матеріалів, облаштування місць розміщення громадян, оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану.

Проведено перемовини з представником керівництва Приватбанку щодо можливості та механізму відновлення даних педагогічних працівників, які отримують заробітну плату через Приватбанк, у разі втрати зв'язку з окремими територіальними громадами.

Розміщено [інструкцію](#) на сайті МОН для батьків щодо отримання в [АС ІРЦ](#) копій висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини для дітей, які втратили зазначені документи. Проведено онлайн наради:

19 березня - з керівниками обласних центрів підтримки інклюзивної освіти щодо відновлення в штатному режимі роботи АС ІРЦ та правил користування системою в умовах воєнного стану; 21 березня - з відповідальними за інклюзивне навчання та спеціальну освіту департаментів освіти і науки Житомирської та Рівненської обласних державних адміністрацій щодо готовності евакуації дітей сиріт із закладів освіти цих областей у разі загострення ситуації.

Професійна (професійно-технічна) освіта

Поточна ситуація станом на 16-26 березня 2022

З 14 березня повністю поновлено освітній процес у дистанційному форматі в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в 14 областях України. Частково поновлено освітній процес у профтехзах 7 областей. Не здійснюють навчання заклади профосвіти 4 регіонів України (Луганська, Запорізька, Харківська області та м. Київ).

За оперативною інформацією зруйновано 4 заклади П(ПТ)О, 40 – пошкоджено. Орієнтовна вартість будівництва 1 нового закладу – 10-12 млн євро.

Що зроблено МОН:

Проаналізовано польські онлайн ресурси та сформовано перелік онлайн курсів для перекладу та адаптації для навчання здобувачів П(ПТ)О за відповідними професіями. Переклад буде здійснено у рамках Програми «EU4Skills: Кращі навички для сучасної України».

Підготовлено проект наказу МОН «Про затвердження Примірною положення про внутрішню академічну мобільність здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, які навчаються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти України» для забезпечення організації освітнього процесу у безпечних умовах та реалізації права осіб на здобуття П(ПТ)О (готується пакет документів для направлення до Мін'юсту для державної реєстрації);

Розпочато комунікацію з представниками:

Європейського фонду освіти щодо створення Ресурсного центру (Resource Hub) для розміщення інформації для тимчасово переміщених українців про можливість продовження освіти, навчання та

4

працевлаштування;

Міжнародної організації праці щодо перекладу та адаптації для навчання здобувачів П(ПТ)О за відповідними професіями;

проєкту UNDP /ПРООН в Україні щодо облаштування гуртожитків закладів П(ПТ)О, які розміщують тимчасово переміщених (евакуйованих) осіб.

Розпочато підготовку до вступної кампанії до закладів професійної (професійно-технічної) освіти (розробляється електронний кабінет вступника).

Проведено нараду з представниками департаментів (управлінь) освіти і науки обласних військових адміністрацій з питань організації освітнього процесу у закладах П(ПТ)О в умовах воєнного стану (25.03.2022).

Здійснюється збір інформації про зруйноване/пошкоджене державне майно закладів П(ПТ)О для підготовки плану заходів щодо відбудови населених пунктів України, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.

Опрацьовуються (готуються на підпис) контракти та додаткові угоди до них на 2022 рік щодо надання послуг з підготовки кваліфікованих робітників закладами професійної (професійно-технічної) освіти за професіями загальнодержавного значення. Опрацьовуються (готуються на підпис) акти наданих послуг за професіями загальнодержавного значення для проведення їх оплати органами Державної казначейської служби України.

Опрацьовано звернення/пакетів документів закладів П(ПТ)О щодо надання дозволу на формування документів про освіту та випуск здобувачів освіти без атестації закладу освіти за відповідними робітничими професіями.

Підготовлено листа до Міністерства аграрної політики та продовольства України щодо необхідності внесення змін до постанови КМУ від 9 червня 2021 р. № 590 стосовно розширення переліку видатків другої черги, за якими здійснюються платежі Державною казначейською службою України за дорученням клієнтів, на придбання закладами освіти, які здійснюють підготовку кадрів для сільськогосподарської галузі, пально-мастильних матеріалів, талонів, запчастин та ремонт сільськогосподарської техніки, автомобільного транспорту, придбання насіннєвого матеріалу, мінеральних добрив, засобів захисту рослин, послуг, пов'язаних з виробництвом сільськогосподарської продукції (лист МОН від 24.03.2022 № 1/3479-22).

Фахова передвища, вища освіта

Поточна ситуація станом на 16-26 березня 2022

З 14 березня приблизно половина закладів вищої освіти 19 областей відновили освітній процес у дистанційній формі, решта продовжили канікули або неспроможні забезпечити функціонування внаслідок окупації або облоги міст. За даними сайту <https://saveschools.in.ua/> пошкоджено 39 закладів фахової передвищої та вищої освіти, зруйновано - 2.

24 березня 2022 року, ВРУ ухвалила закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України в сфері освіти», яким пропонується у 2022 році запровадження особливого порядку вступу до ЗВО, ЗФПО у 2022 році (zareєстровано у Верховній Раді України за № 7132 від 10.03.2022 р.).

Наразі МОН спільно з Комітетом освіти, науки та інновацій ВРУ, освітянами, експертами та

батьками в оперативному режимі працює над остаточним механізмом вступу у 2022 році. Спільно з МОЗ розробляються проекти нормативно-правових актів Уряду стосовно проведення атестації студентів (відтермінування проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту "Крок" для здобувачів медичних спеціальностей, апробації та проведення ЄДКІ для інших спеціальностей). Забезпечується координація евакуації іноземних студентів. Понад 60 тис іноземних студентів виїхало за кордон, в Україні залишається менше 500 студентів, які виявили бажання не полишати Україну. Майже усі іноземні студенти, які виїхали за кордон, продовжують навчання онлайн у своїх ЗВО.

Що зроблено МОН:

Двічі на тиждень проводяться наради із представниками закладів фахової передвищої та вищої освіти щодо відновлення освітнього процесу.

5

Надані роз'яснення закладам освіти щодо:

- внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу;
- продовження строків трудових договорів (контрактів) з науково-педагогічними працівниками; надання академічної відпустки;
- особливостей замовлення документів про освіту на період воєнного стану;
- скасування проведення у 2022 році другого етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей та Всеукраїнської студентської олімпіади; приведення у відповідність до законодавства статутів закладів вищої та фахової передвищої освіти.

Завершено релокацію серверів ЄДЕБО, на даний час база працює у повному обсязі.

Створено можливості для реалізації права здобувачів ФПО за акредитованими ОПП в умовах воєнного стану (постанова КМУ від 21 березня 2022 р. № 338 «Деякі питання акредитації освітньо професійних програм фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану»).

Затверджено Порядок визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (наказ МОН від 08 лютого 2022 року №130, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 16 березня 2022 року за №328/37664);

Видано наказ МОН від 21.03.22 № 265 "Про проведення атестації випускників закладів фахової передвищої, вищої освіти".

Проводиться збір та узагальнення інформації від закладів фахової передвищої та вищої освіти стосовно:

- виконання Плану забезпечення економічної діяльності безпеки, протидії економічному тиску та підтримання санкційного режиму під час оборони держави;
- припинення відносин та співпраці з закладами освіти, науковими установами, представниками освітньої спільноти рф та білорусі;
- релокації інформаційних ресурсів ЗВО;
- стану пошкодження рухомого і нерухомого майна закладів фахової передвищої та вищої освіти.

Надіслано листи до керівників закладів вищої освіти США щодо припинення навчання дітей підсанкційних політиків рф (New York University, Yale University, University of Chicago, George Brown College, Germanna Community College).

Проведено ряд зустрічей в режимі онлайн із: World bank; Google corp. : Google for Education; Zoom inc.: World Health Organization (WHO); Європейською мережею освітніх програм з фізичної терапії; Міністерством освіти Литви.

Сфера науки та інновацій

Поточна ситуація станом на 16-26 березня 2022

Пошкоджено Приазовський державний технічний університет, Сумський державний університет, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, ядерна підкритична установка «Джерело

нейтронів, засноване на підкритичній збірці, що керується лінійним прискорювачем електронів», яка розташована на майданчику Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут». У Чернігові росіяни обстріляли і пошкодили «Чернігівську політехніку».

Окупанти також завдали ракетного удару по авіазаводу «Антонов» в Києві, зруйнували промислові підприємства у Шостці на Сумщині.

На території активних бойових дій знаходяться центри колективного користування з унікальним науковим обладнанням:

Лабораторія матеріалознавства геліоенергетичних, сенсорних та наноелектронних систем; Центр колективного користування науковим обладнанням з наукового напрямку "Морська біологія, екологія та біотехнологія";

Інноваційна геоенергетика;

Регіональний центр колективного користування науковим обладнанням закладів вищої освіти

6

Міністерства освіти і науки України «Університетський консорціум»;

Лабораторія мікро- і наносистем, новітніх матеріалів та технологій;

Дослідницький центр лазерних та оптоелектронних технологій.

Що зроблено МОН:

Здійснено запуск [Info Science Bot](#), в якому розміщена 41 публікація про можливості для українських науковців та інноваторів (активних користувачів станом на 25.03.2022 - 1997 осіб). Проводиться інвентаризація наявних технологій і науково-технічних (експериментальних) розробок, створених у рамках виконання наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок з тематик, пов'язаних із військовим призначенням, з метою оцінки можливості створення продукції подвійного або цивільного використання.

Розробляються нормативно-правові акти, спрямовані на відновлення та розвиток інноваційної інфраструктури, зокрема проект постанови Кабінету Міністрів України щодо реалізації експериментального проекту із створення на базі закладів вищої освіти та наукових установ мережі стартап—школа—інкубатор—акселератор та проект постанови Кабінету Міністрів України щодо унормування процедури створення та функціонування регіональних центрів трансферу технологій.

Комунікація з представниками великих видавництв наукової літератури (Elsevier, John Wiley & Sons, Taylor & Francis, Emerald, Sage Publications, Oxford University Press Cambridge University Press) щодо надання українським вченим доступу до електронних ресурсів наукової інформації (журналів, книг, баз даних тощо).

Компанією Clarivate у відповідь на звернення МОН щодо підтримки українських вчених проведено безплатні вебінари для науковців (22 та 24 березня 2022) українською мовою, присвячені питанням наукометрії та бібліометрії, на яких розглянуто особливості публікації результатів наукової діяльності вчених у виданнях, що індексуються базою даних Web of Science, можливості використання Web of Science та інструментів платформи. Участь у вебінарах взяли 400 учасників.

Цифрова трансформація освіти і науки

Поточна ситуація станом на 16-26 березня 2022

Всеукраїнська Школа Онлайн - платформа для дистанційного та змішаного навчання для учнів 5- 11 класів, активно використовується та стала провідним онлайн-сервісом для забезпечення доступу до шкільної освіти під час війни. Середньодобовий трафік збільшився в 20 разів і продовжує зростати.

Відео уроки розміщені на Youtube каналах ВШО та МОН, а також транслюються на телебаченні.

Статистика:

більше 110 тис. нових користувачів на платформі за час війни;

понад 1 млн переглядів відеоуроків (з 2,2 млн за весь час існування);

користувачі з 134 країн (найбільше з України, Польщі, Німеччини, Чехії та США);

понад 10 партнерів уже висловили готовність негайно підтримати розвиток ВШО. Що

зроблено МОН:

Здійснюється супровід приєднання країн Болонського процесу до публічної заяви Групи супроводу Болонського процесу про виключення рф з Європейського простору вищої освіти. Наразі заяву підтримали: Албанія, Австрія, Бельгія (Французька Спільнота), Хорватія, Чехія, Данія, Естонія, Європейська Комісія, Фінляндія, Франція, Грузія, Німеччина, Ісландія, Ірландія, Латвія, Ліхтенштейн, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Словенія, Великобританія, Рада Європи, Education International/European Trade Union Committee for Education, Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти (ENQA), Європейська асоціація закладів вищої освіти (EURASHE), Європейський студентський союз (ESU), Європейська асоціація університетів (EUA), Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти (EQAR).

Підготовлено та надіслано листи на Fulbright Program, University College London, University of Amsterdam, University of Manchester щодо неприйнятності надання підтримки здобувачам вищої освіти з рф та білорусі.

7

Проведено ряд зустрічей з департаментом освіти Ради Європи щодо виключення рф з міжнародних договорів та проектів співпраці. Здійснюється підготовка інформаційної довідки щодо подальших кроків, необхідних для зупинки такої співпраці.

Організовано запуск опитування серед компаній, які надають освітні послуги, щодо готовності роботи в умовах воєнного стану (з'ясування, які сервіси вони можуть зробити доступними (відкрити безоплатно) на воєнний і післявоєнний час): <https://bit.ly/3us1oj7>.

Проведено робочі зустрічі з:

організацією Zoom щодо надання безкоштовних ліцензій закладам освіти та МОН. Отримано 3 безкоштовні ліцензії обсягом до 1000 учасників для використання МОН. Досягнуто попередньої домовленості щодо безкоштовного надання близько 1500 ліцензій для закладів професійної (професійно технічної), фахової передвищої, вищої освіти для забезпечення безперервності освітнього процесу, а також 20 ліцензій для закладів загальної середньої освіти, які здійснюють навчання великої кількості учнів в умовах воєнного стану;

організацією Google щодо надання інфраструктурної підтримки для українських закладів освіти, а також інтеграції Всеукраїнської школи онлайн з Google Workspace for Education. Здійснюється опрацювання технічних деталей співпраці з командою організації Google;

командою Міжнародного банку реконструкції та розвитку щодо можливості підтримки модернізації системи електронних іспитів та підтримки впровадження дистанційного навчання для закладів вищої освіти;

директором з питань освіти Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) Андреасом Шляйхером щодо підтримки освіти, зокрема розвитку Всеукраїнської школи онлайн; Міністерством освіти Словаччини щодо комунікації та популяризації Всеукраїнської школи онлайн та інших освітніх можливостей для українських дітей за кордоном;

UNICEF та компанією Microsoft щодо співпраці з підтримки евакуйованих здобувачів освіти та педагогічних працівників.

Взято участь та представлено позицію України в глобальному освітньому заході у сфері освітніх технологій British Educational Training and Technology Show 2022 (23.03.2022).

Підготовлено та надіслано листи МОН до:

компанії Apple щодо забезпечення евакуйованих здобувачів освіти та педагогічних працівників планшетами та іншими гаджетами. Очікується відповідь;

Академії електронного урядування Естонії щодо підтримки продовження реалізації проекту Єдиної міжвідомчої інформаційної системи щодо набору іноземних вступників до закладів вищої освіти, а також інших потреб системи освіти України. Здійснюється опрацювання технічних деталей співпраці з командою проекту EU4DigitalEU;

Швейцарського проекту DECIDE щодо підтримки потреб освіти;

організації Library for All щодо підтримки освіти (е-контент для початкової школи). Продовжується робота з наповнення та розвитку [Всеукраїнського онлайн розкладу](#) на наступні тижні.

Із 21 березня ГС «Освіторія» за підтримки UNICEF Ukraine приєдналася до розвитку Всеукраїнського онлайн розкладу - організовано прямі ефіри, де відбуваються навчальні зустрічі та розвивальні з психологічною підтримкою, щоб забезпечити живий контакт з учителями й однолітками.

8

Overview of the current state of education and science in Ukraine in terms of russian aggression (as of March 16-26, 2022)

General information

According to UNICEF one month of war in Ukraine has led to the displacement of 4.3 million children – more than half of the country’s estimated 7.5 million child population. This includes more than 1.8 million children who have fled to neighbouring countries as refugees and 2.5 million who are now internally displaced inside Ukraine.

According to the Prosecutor General's Office of Ukraine as of March 26, 2022, since the beginning of the war, 139 children have been killed and 205 wounded.

As of March 26, 733 education institutions have been damaged from bombing and shelling, and 74 of them have been completely destroyed.

Aiming to form strong international coalition and attract the widest possible range of partners and friends of Ukraine to protect and restore Ukrainian education and science in terms of russian aggression the emergency meeting of the Sectoral Working Group “Education and Science” took place on March 15, 2022. All the relevant materials have been posted in a [separate section](#) at the official MoES website.

Preschool and school education, inclusive learning

Current situation as of March 16-26, 2022

Preschool education. As of March 26, 2022, 7 preschool education institutions have been completely destroyed, 239 - have been damaged. 954 provide education services remotely; 164 institutions accept children, 16 institutions work in blended format.

Preschool educational institutions and schools in Vinnytsia, Volyn, Zakarpattia, Lviv, Poltava, Ternopil, Khmelnytsky, Chernivtsi and Cherkasy oblasts are used as shelters for IDPs and for ensuring performance of other tasks of military-civil administrations.

School education.

As of March 26, 2022, 58 schools, out-of-school and specialized educational institutions have been destroyed, 338 - have been damaged.

According to the operational information from regional education authorities, 10,500 general secondary schools operate in distance format; 40 schools use blended learning approach. Holidays are ongoing in more than 500 schools, and in more than 2,400 schools, where the security situation remains tense, the educational process has been suspended.

As of March 21, almost 3 million of school students have resumed their studies. As mentioned earlier, internally displaced children can join learning at schools of their temporary residence. During the week March 21-25, the number of internally displaced children who have joined educational process has increased to almost 51,000. The most of them are in Lvivska oblast (up to 11,000).

With the resumption of the educational process at schools, various forms of learning are being used, *inter alia*, distance learning, including for those children who have left abroad with their parents. On March 14, the [All-Ukrainian Schedule Online](#) was launched, and on March 21, supported by our partners from Osvitornia and UNICEF Ukraine, we have started live broadcasts under All-Ukrainian schedule. The main goal is to support children and contact with peers and teachers.

School teachers continue receiving their salaries regardless if they are able to work or not, if they are

displaced or not, and regardless of the place of their temporary residence. Note: salaries for school teachers are being paid from the State Budget.

Regional authorities and local communities receive regular consultations on educational subvention (the source of school teacher salaries), paying school teachers in wartime and reporting. Monitoring of the state of payment of salaries to pedagogical workers is carried out. Consultations with the State Treasury Service and the Ministry of Finance on paying to teachers in the most affected local communities take place.

9

Ukraine's partners and friends continue to support our country both by imposing severe restrictions on aggressor's state and providing Ukraine with help and support. For example, the OECD has excluded Russia from all the international learning surveys and assessments, like PISA, TALIS, PIAAC.

Inclusive learning. According to operational information, 134 special educational institutions with 12,888 students with special educational needs (SEN), orphans and children deprived of parental care have resumed their work in oblasts with better security situation.

726 orphans and children deprived of parental care have been evacuated to Poland; 65 - to Italy; 92 - to Austria. 671 orphans, children deprived of parental care, and children with SEN have been evacuated from Donetsk, Zhytomyr, Kyiv and Luhansk oblasts to educational institutions of Volyn oblast (156 persons) and Lviv city (515 persons).

The educational process in special institutions of Donetsk, Zhytomyr, Kharkiv and Chernihiv oblasts has been suspended due to the hostilities. Children have moved to safer regions.

What have been done by the MoES:

School graduates of complete secondary education (Grade 11) are exempted from taking the State (summative) attestation in 2021/2022 school year (the relevant Law was voted by the Verkhovna Rada of Ukraine on March 24, 2022).

School graduates of primary (Grade 4) and basic secondary education (Grade 9) are also exempted from taking the State (summative) attestation in 2021/2022 school year (by the Ministerial order of 28.02.2022 №232, registered in the Ministry of Justice of Ukraine on March 3, 2022, 283/37619).

Psychological support has been provided to students, including:

a series of information materials "Psychological care from Svetlana Roiz" has been prepared. Video instructions and infographics with recommendations and practical advice have been created, a separate page has been created at the MoES official website (<http://bit.ly/35GFkJ6>) and on Youtube channel (<http://bit.ly/3ss7QXA>);

daily online meetings with certified psychologists of the Association of Innovative and Digital Education take place at 13:00 to 20:00 <https://facebook.com/eduhub.in.ua/>;

a service of crisis psychological assistance "We are near" have been created for children and parents (<https://t.me/UAmonogram/2635>);

simple tips on packing an "anti-alarm" suitcase for babies in a bomb shelter has been prepared (<https://t.me/UAmonogram/2651>).

An online training of Israeli specialists "Emergency and Disaster Response Methods for Emergency Specialists" for Ukrainian physicians and teachers has been organized on March 19, 2022. **Distance learning has been organized, in particular:**

remote kindergarten in Kyiv Educational Hub has been launched <https://eduhub.in.ua/courses/dityachiy-sadok-online>;

audio tales are being read daily on the Telegram channel "Pavlusha and Java" for families with children in bomb shelters,

UNICEF, with the MoES support has launched NUMO Kindergarten in the form of educational videos for preschoolers;

a series of simple games for kids in bomb shelter has been prepared (<https://t.me/UAmonogram/2630>); the online platform Ms.Leader with early childhood development methodical materials has been offered

(<https://mr-leader.com/ua/programa-mrleader/>);

a series of useful materials for teachers and parents of preschool children "Modern preschool under the protection" under difficult life circumstances due to the armed Russian aggression and martial law in Ukraine has been prepared and made public (<https://bit.ly/3JHbqDj>);

a Telegram channel "Support the child (<https://t.me/pidtrumaidutuny>)" is operating aiming to support children during difficult time by easy exercises, that could be performed while in shelter or at home.

When learning, children can use any online resources for group or individual work, first of all the All Ukrainian Online School (<https://lms.e-school.net.ua>, and the relevant app) with all educational materials for

10

students of grades 5-11.

The All-Ukrainian Schedule (<https://mon.gov.ua/ua/vseukrayinskij-rozklad>) has been posted on the MoES, covering, in particular, educational resources for primary school students, as well as a weekly schedule for [out-of-school](#) distance learning classes.

During the martial law period, private distance schools have been also providing free access to learning. The MoES team has prepared a [list of schools](#), organizations and e-platforms ready to help children and families.

Procedures for using the funds of educational subvention (school teacher salaries) and subvention of state support to persons with special educational needs have been amended. The remaining funds may now be used for territorial defence measures, nutrition needs, evacuation of civilians, payment for transport services, including fuel, accommodation of civilians, paying for other measures aimed at supporting the civilians in martial law.

Negotiations with Privatbank's management have been held regarding the possibility and procedure of recovering data on teachers used to get salaries via Privatbank in case of loss of contact with individual local communities.

An [instruction](#) for parents on ordering copies of conclusions on a comprehensive psychological and pedagogical assessment of child development (if lost) in [IRC automated system](#) has been posted on the MoES website.

A few online meetings have been held:

On March 19 with the heads of regional centers of inclusive education support regarding the restoration of [IRC automated system](#) and rules for its use in martial law.

On March 21 with those responsible for inclusive learning and special education from regional educational authorities of Zhytomyr and Rivne regarding the readiness to evacuate orphans from educational institutions of these regions in case if security situation goes worse.

Vocational Education and Training

Current situation as of March 16-26, 2022

Starting from March 14, the educational process in VET institutions has been resumed in remote mode in 14 oblasts of Ukraine. In 7 oblasts the educational process in VET institutions has been partly resumed. VET schools stay closed in 4 regions (Luhansk, Zaporizhzhia, Kharkiv oblast and Kyiv city).

According to current information, 4 VET institution buildings are destroyed, 40 are damaged. The estimated damage cost is approx. EUR 10-12 million per facility.

What have been done by the MoES:

Polish online resources have been analyzed and a list of online courses to be translated and adapted for VET students training in relevant professions has been formed. The translation will be performed under the EU4Skills Programme: Better Skills for Modern Ukraine.

A draft Ministerial order on internal mobility procedure for VET students has been developed aiming to create safe conditions for learning and to ensure the right to VET education (the document is being prepared for the registration by the Ministry of Justice).

Communication has been started with:

The European Training Foundation (ETF) on establishing of a Resource Hub to place information for temporarily displaced Ukrainians on continuing education, training and employment; International Labor Organization (ILO) on translation and adaptation of educational materials for VET students training in relevant professions;

UNDP in Ukraine on maintaining and equipping of dormitories of VET institutions being used to accommodate temporarily displaced (evacuated) persons.

Preparations for the admission campaign to VET institutions have started (an e-cabinet of the entrant is being developed).

11

A meeting with regional educational departments was held on March 25, 2022, regarding organization of the educational process in VET institutions under martial law.

Information is being collected on destroyed / damaged state property of VET institutions to develop an action plan for reconstruction of settlements in Ukraine that have suffered from the Russian armed aggression. Contracts and additional agreements for the year 2022 with VET institutions on providing services for skilled workers training on professions of national importance are being drafted (prepared for signature). Service acceptance acts on professions of national importance for their payment by the State Treasury Service of Ukraine are being drafted (prepared for signature).

Documents from VET institutions on granting permission to issue diplomas and ensure student graduation without educational institution attestation in the relevant working professions have been processed. A letter to the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine has been sent regarding the need to amend the Resolution of the Cabinet of Ministers of June 9, 2021 № 590 on expanding the list of second-tier expenditures for State Treasury Service of Ukraine payments aiming to grant agrarian education institutions with permission to purchase fuels, coupons, spare parts and repair services for agricultural machinery, motor transport, purchase of seeds, mineral fertilizers, plant protection products, services related to agricultural production.

Professional pre-higher, higher education

Current situation as of March 16-26, 2022

Since March 14, about half of higher education institutions in 19 oblasts have resumed the distance learning process, the rest have continued their vacations or have been unable to function due to occupation or siege of cities. According to the web-site <https://saveschools.in.ua/> 39 professional pre-higher and higher education institutions have been damaged, the two have been destroyed.

On March 24, 2022, the Verkhovna Rada of Ukraine has voted a Law "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine in the Field of Education" introducing a special entrance procedure to professional pre-higher and higher education institutions in 2022.

The MoES jointly with Parliamentary Committee on Education, Science and Innovation, educators, sectoral experts and parents have been finalizing a concept of admission procedure for the year 2022. Draft regulations on attestation of students (postponement of the unified state qualification exam (USQE) "Krok" for medical specialties applicants, piloting and conducting USQE for other specialties) are being developed jointly with the Ministry of Health.

Coordination of the evacuation of foreign students is ensured. More than 60,000 foreign students have gone abroad, with less than 500 students remain in Ukraine expressing the willingness to stay. Almost all foreign students who left abroad continue their studies at HEIs in distance mode.

What have been done by the MoES:

Meeting with representatives of professional pre-higher and higher education institutions on resumption of educational process are being held twice week.

Educational institutions are provided with recommendations on:

internal academic mobility of the educational process participants;

extension of employment agreements (contracts) with research and teaching staff;

granting academic leave;

peculiarities of ordering diplomas during the martial law;

cancellation of the second stage of the All-Ukrainian competition of student research papers in the fields of knowledge and specialties and the All-Ukrainian Student Olympiad in 2022;

bringing the statutes of professional pre-higher and higher education institutions in line with the legislation. The relocation of the Unified State Electronic Database on Education (EDEBO) servers have been completed, currently the database is fully operational. <https://info.edbo.gov.ua/>

Professional pre-higher education students have been granted with an opportunity to exercise the right to education under accredited educational-professional programmes during the martial law.

12

The procedure for recognition of learning outcomes acquired in non-formal and/or informal education in professional pre-higher and higher education has been adopted (MoES order of February 8, 2022 №130, registered with the Ministry of Justice of Ukraine on March 16, 2022 №328 / 37664)

The Ministerial order on attestation of graduates of professional pre-higher and higher education institutions of March 21, 2022 №265 has been issued.

Information is being collected from professional pre-higher and higher EIs on:

implementation of the Plan for Ensuring Security Economic Activity, Counteracting Economic Pressure and Maintaining a Sanction Regime in terms of State Defence;

suspension of relations and cooperation with educational institutions, scientific institutions, representatives of the educational community of russia and belarus;

relocation of information resources of HEIs;

state of damage to movable and immovable property of professional pre-higher and higher EIs. Letters to the presidents of the US education institutions have been sent with appeal to stop educating children of sanctioned Russian politicians (New York University, Yale University, University of Chicago, George Brown College, Germanna Community College).

A number of online meetings has been held with: World bank; Google corp. : Google for Education; Zoom inc .: World Health Organization (WHO); European Network of Physiotherapy in Higher Education (ENPHE); the Ministry of Education of Lithuania.

Research and innovation

Current situation as of March 16-26, 2022

Premises damaged:

Pryazovskyi State Technical University (Mariupol), Sumy State University, V. N. Karazin Kharkiv National University, Chernihiv Polytechnic National University; premises with nuclear subcritical installation on the site of the National Research Center "Kharkiv Institute of Physics and Technology".

The invaders have also performed an air missile strike at the Antonov Aircraft Plant in Kyiv and destroyed industrial enterprises in Shostka in Sumy oblast.

Active hostilities take place at the areas where the centers for collective use with unique scientific equipment are located:

Laboratory of Materials Science of Helium Energy, Sensor and Nanoelectronic Systems; Center for Collective Use of Scientific Equipment in the Field of Marine Biology, Ecology and Biotechnology;

Innovative geoenergy;
Regional Center for Collective Use of Scientific Equipment of Higher Education Institutions of the Ministry of Education and Science of Ukraine "University Consortium";
Laboratory of micro- and nanosystems, new materials and technologies;
Laser and Optoelectronic Research Center.

What have been done by the MoES:

The Info Science Bot has been launched containing 41 publications on opportunities for Ukrainian researchers and innovators (1997 active users as of 25.03.2022).

An inventory of existing technologies and R&D, developed under military research topics is carried out in order to assess the possibility of creating dual-use or civilian products.

Regulations aimed at restoring and developing innovation infrastructure are being drafted including a draft resolution on piloting of a startup-school-incubator-accelerator network based at higher education and research institutions and a draft resolution regarding procedures for the establishment and operation of regional technology transfer centers.

Communication has been started with representatives of major scientific literature publishers (Elsevier, John Wiley & Sons, Taylor & Francis, Emerald, Sage Publications, Oxford University Press Cambridge University Press) on providing Ukrainian scientists with access to e-resources of scientific information (journals, books, databases, etc.) .

13

At the Ministry's request to support Ukrainian scientists a series of free webinars for scientists have been conducted by Clarivate (March 22 and 24, 2022) in Ukrainian on scientometrics and bibliometrics. The webinars were addressed to the peculiarities of publishing research results in journals indexed by Web of Science database, opportunities to use Web of Science and platform tools. The webinars were attended by about 400 participants.

Digital Transformation of Education and Science

Current situation as of March 16-26, 2022

All-Ukrainian School Online (AUSO) - an e-platform for distance and blended learning for grades 5-11 is used actively and has become a leading online service for ensuring access to school education in wartime. The average daily traffic has increased 20 times and continues growing.

Video lessons are posted on Youtube channels of AUSO and the MoES. Broadcasting on TV also takes place.

Statistics:

more than 110,000 of new e-platform users during the war;

more than 1 million video views of lessons (2.2 million from its launch in 2020);

users from 134 countries (mostly from Ukraine, Poland, Germany, the Czech Republic and the USA);

more than 10 partners have already expressed their readiness to immediately support the development of the AUSO.

What have been done by the MoES:

The accession of the Bologna Process countries to the public statement of the Bologna Follow-up Group (BFUG) regarding the exclusion of Russia from the European Higher Education Area is being supported. The statement is currently supported by: Albania, Austria, Belgium (French Community), Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, European Commission, Finland, France, Georgia, Germany, Iceland, Ireland, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Norway, Luxembourg, Luxembourg, Poland, Portugal, Romania, Slovenia, United Kingdom, Council of Europe, Education International / European Trade Union Committee for Education, European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE), European Students' Union (ESU), European University Association (EUA), European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR).

Letters regarding the inadmissibility of providing support to higher education students from Russia and Belarus have been sent to the Fulbright Program, University College London, University of Amsterdam, University of Manchester.

A few meetings with the Department of Education of the Council of Europe have been held on excluding Russia from international agreements and cooperation projects. An information report is being prepared for the political leadership of the Ministry of Education and Science on the next steps needed to stop such cooperation. A note on further steps to suspend the above-mentioned cooperation is being prepared.

A survey for companies providing educational services have been launched aiming to learn their readiness to work in martial law (which services they can make available (free) in wartime and postwar period): <https://bit.ly/3us1oj7>.

Working meetings were held with:

Zoom Video Communications on provision of educational institutions and the MoEs with free licenses. Three free licenses for holding meetings with up to 1000 participants were granted for the MoES. Preliminary agreement was reached on free provision of about 1,500 licenses for VET, professional pre-higher, higher education institutions to ensure the continuity of learning, as well as 20 licenses for general secondary schools, providing learning to a large number of school students in wartime;

Google Inc. on provision of infrastructural support to Ukrainian educational institutions, as well as integrating of the All-Ukrainian School Online (AUSO) with Google Workspace for Education. Technical details of cooperation are being worked out with the Google team;

IBRD team on possibility to support the modernizing of e-exams system and distance learning

14

implementation for HEIs;

Andreas Schleicher, OECD Director on Education, on support of education, in particular AUSO development;

the Ministry of Education of Slovak Republic on AUSO communication and promotion, and other educational opportunities for Ukrainian students abroad;

UNICEF and Microsoft on cooperation to support evacuated students and pedagogical staff; Ukraine's position in the global educational event in the field of educational technologies - British Educational Training and Technology Show 2022 (23.03.2022) has been presented. Letters have been sent to:

Apple Inc. regarding provision of evacuated students and pedagogical staff with iPads and other gadgets. The answer is expected;

Estonian Academy of e-Governance to support the continuation of the Unified interagency electronic platform for admission of foreign students to higher education institutions, as well as other needs of the education system of Ukraine. The technical details of cooperation with the EU4DigitalEU project team are being worked out;

DECIDE Swiss project on support of educational needs;

Library for All organization on education support (e-content for primary school).

The work on All-Ukrainian Schedule Online' filling and development for further weeks is ongoing. Since March 21, Osvitoria, with the support of UNICEF Ukraine, has joined the development of the All Ukrainian Online Schedule - live broadcasts of educational and developmental meetings including psychological support take place aiming to ensure live contact with teachers and peers.